

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD GŁÓWNY

BIULETYN ORGANIZACYJNY

Warszawa, ul. Senatorska 11

Telefon: 671-59

Adres telegraficzny: TURYSTYKA

R O K I.

L u t y 1957 r.

Nr. I.

Bardzo istotną i p i l n ą sprawą jest a t a ł e, na bieżąco informowanie terenowych ogniw i placówek organizacyjnych, nie tylko o pracach i zamierzeniach Zarządu Głównego PTTK, lecz także w ogóle o problemach krajoznawczych i turystycznych, wchodzących w zakres planów i działalności naszego Towarzystwa.

Jak wykazuje praktyka, brak takiej centralnej a aktualnej więzi powodował i powoduje niejednokrotnie wielotorowość poczynań, pomijanie, a nawet lekceważenie niektórych zagadnień, nieumiejętność planowania i realizowania wielu stron działalności turystyczno-krajoznawczej, brak współpracy z miejscowymi organizacjami i instytucjami itp.

Dlatego też Prezydium Zarządu Głównego uznało za wskazane wznowienie własnego centralnego Biuletynu Organizacyjnego, podającego z odpowiednimi komentarzami uchwały i zarządzenia, wiadomości o działalności i osiągnięciach własnych oraz poszczególnych Okręgów, Oddziałów i Kół, informacje o urządzeniach i sprzęcie turystycznym, wydawnictwach, sugestie działalności i programowe i tp.

Dla jaknajpełniejszego zadośćuczynienia tym celom p r o s i m y o nadsyłanie do Redakcji Biuletynu krótkich, stale aktualizowanych informacji o składach i adresach Zarządów Okręgów, Oddziałów i Kół, notatek o wszystkich przejawach działalnościowych, zwłaszcza pionierskich, konkretnych pomysłach i projektach, usprawnieniach, nowych szlakach, odkryciach, zabytkach itp., a także i uwag krytycznych lub postulatów dotyczących składu i treści samego Biuletynu Organizacyjnego.

Do współpracy zapraszamy Redakcje Biuletynów Okręgowych i Oddziałowych jak również prosimy o stałe nadsyłanie egzemplarzy okazowych, wzamian za nasze Biuletyny.

REDAKCJA
BIULETYNU ORGANIZACYJNEGO

JUBILEUSZE TURYSTYCZNE.

-----

1. Z okazji 50-lecia założenia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Prezydium Zarządu Głównego PTTK zorganizowało w dniach 2 i 3 grudnia 1956 r. w Warszawie uroczystość Jubileuszową, zapraszając na nią wszystkich znanych od lat działaczy na polu turystyki i krajoznawstwa. Również dzięki staraniom Prezydium ZG PTTK wielu wybitnie zasłużonych działaczy otrzymało odznaczenia państwowe oraz ponad 150-ciu złote Odznaki PTTK. Na wiosnę bież. roku odbędzie się Jubileuszowa Wycieczka do Puszczy Kampinoskiej, w podobny sposób jak przed 50-ciu laty.
2. W związku z 50-leciem istnienia narciarstwa polskiego i przygotowywaniem uroczystości jubileuszowych, Prezydium ZG PTTK poprzez swych działaczy włączyło się do prac organizacyjnych, wspólnie z Głównym Komitetem Kultury Fizycznej.

WIADOMOŚCI ORGANIZACYJNE.

Uchwały V Plenum oraz Prezydium Zarządu Głównego wprowadziły z dniem 1 stycznia rb. nową t y m o z a s o w ą strukturę Biura Zarządu Głównego PTTK.

Zlikwidowane zostały działy: Programowo-Krajoznawczy oraz Organizacji i Planowania, a czynności ich przejęły inne komórki zespołu prezydiального.

W trosce o zmniejszenie wydatków administracyjnych z korzyścią dla budżetu działalnościowego, a jednocześnie bez szkody dla ciągłości pracy i bez jej zawężania, uchwalono stopniowe zmniejszanie aparatu administracyjnego (etatowego), zarówno w Biurze Zarządu Głównego jak i w Zarządach Okręgowych.

Mimo zlikwidowania wspomnianych wyżej Działów i tendencji zmniejszania aparatu etatowego - zakres i sumę prac Biura znacznie rozszerzono.

Dotychczasowy Dział Wczasów i Ruchu Turystycznego przekształcony został w Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej, przejmując od Komitetu dla Spraw Turystyki obsługę bezdewizowego ruchu turystycznego zagranicznego w Polsce, z jednoczesnym rozszerzeniem odpowiednich kontaktów międzynarodowych.

Z uwagi na narastający wciąż zakres czynności obsługi ruchu turystycznego krajowego utworzono przy Zarządzie Głównym Dział ORT-ów. Zadaniem tego Działu jest szczegółowe rozpracowanie zagadnień związanych z wszechstronną obsługą krajowego ruchu turystycznego, jego organizacją, funkcjonowaniem, kontrolą czynności itp.

Zostały także zlikwidowane Komisje: Wiejska, Młodzieżowa i Kół Zakładowych, przy jednoczesnym przekazaniu związanych z nimi zagadnień i działalności do poszczególnych Komisji Turystyki Kwalifikowanej. Podkreślić tu należy, że przy Komisji Turystyki Pierzej powstała już Podkomisja dla spraw młodzieżowych, która w początkach stycznia rb. nawiązała ścisłą współpracę ze Związkiem Harcerstwa Polskiego, organizując wspólnie - "Turniej turystyczno-krajoznawczy dla drużyn harcerskich pod hasłem: POZNAJMY WŁASNY KRAJ, uprawiamy turystykę w okresie zimowym".-

Powołano także do życia Komisję Wydawniczo-Propagandową i jej organ wykonawczy Dział Wydawniczy.

Zadaniem Komisji jest koordynacja istniejącego ruchu wydawniczego, organizacja i realizacja wydawnictw własnych, poradnictwo i pomoc dla inicjatywy wydawniczej terenowej, stopniowe przejmowanie przez ogólną organizacyjną dochodowego kolportażu wydawnictw periodycznych i nieperiodycznych, foto-widokówek krajoznawczych itp.

Powodem powołania Komisji i Działu Wydawniczego stała się wytworzona na rynku wydawniczym sytuacja wynikająca z jednej strony z niemożności pełnego zaspokojenia zapotrzebowania na literaturę turystyczno-krajoznawczą przez przedsiębiorstwo "Sport i Turystyka", a z drugiej szybki rozwój i znaczne osiągnięcia inicjatywy naszych terenowych ogniw organizacyjnych, które zrealizowały własnymi środkami w roku 1955/6 dziesięć własnych pozycji wydawniczych. Akcję tę właśnie należało ująć, skoordynować i poprzeć i dalej na odpowiednim poziomie poprowadzić.

Wreszcie powołana została Centralna Komisja Krajoznawcza. Zadaniem jej jest właściwe postawienie w Towarzystwie zagadnienia treści krajoznawczej, opracowanie jej przejawów i form, wprowadzenie ich praktycznie w życie, zapewnienie materiałów instruktażowych i programów, nadzór i pomoc itp.

Obie w/w Komisje po odbyciu pierwszych zebrań organizacyjnych w których wzięli udział liczni przedstawiciele i działacze krajoznawcy i turyści, zarówno warszawscy jak i terenowi, rozpoczęły już swą

normalną działalność i pracę. Podkreślić przy tym należy, że nowe ustawienie organizacyjne i składy osobowe Komisji, wśród których członków i prezydiów znajduje się wielu przedstawicieli delegowanych przez Okręgi - stanowić winny poważny czynnik w harmonijnej współpracy całego Towarzystwa.

Kierownictwo PTTK poprzez Biuro Zarządu Głównego sprawują upoważnieni odpowiednimi uchwałami urzędujący członkowie Prezydium: kol. Zygmunt Jędrzejkiewicz jako sekretarz oraz kol. Stanisław Gabryszewski jako skarbnik.

KOMISJE SPOŁECZNE TURYSTYKI KWALIFIKOWANEJ .

Stosownie do uchwały V Plenum ZG PTTK z 22 i 23 września 1956 r. Komisje Społeczne turystyki kwalifikowanej przejęły całkowicie kierowanie akcją turystyki kwalifikowanej. Przejawia się to w formie przejęcia do realizacji programu z zakresu turystyki kwalifikowanej, przydzielenie przez ZG PTTK potrzebnych dotąd oraz środków na pełną działalność. Komisje Społeczne realizują program swej działalności bezpośrednio przez Okręgi i Oddziały przy pomocy swych Komisji terenowych i mają prawo dokonywania przerzutów w swych budżetach, z wyjątkiem sum zastrzeżonych (płace).

Zarząd Główny PTTK oraz Zarządy Okręgów i Oddziałów obowiązane są zasięgać opinii Komisji Społecznych w sprawach fachowych i opinie te są wiążące dla tych Zarządów.

Zgodnie z uchwałą Prezydium ZG PTTK z dnia 27.11.1956 r. Przewodniczący Komisji Społecznych lub ich zastępcy, względnie wyznaczani specjalni przedstawiciele wchodzić jako pełnoprawni członkowie do Zarządów Towarzystwa na wszystkich szczeblach, z prawem głosu we wszystkich sprawach.

Poza tymna odbytej w Warszawie w dniu 6.11.1956 r. Naradzie Komisji Społecznych Turystyki Kwalifikowanej podjęto uchwałę, aby Komisji Statutowej zwrócić uwagę na celowość wprowadzenia zmian do §§ 26 i 54 statutu w tym kierunku, aby podkreślić że Komisje Społeczne są organem kierującym działalnością w zakresie poszczególnych dziedzin turystyki kwalifikowanej, a nie jak dotychczas jest ujęte w statucie, że Komisje są organem fachowo-doradczym.

W najbliższym czasie zostanie zatwierdzony Regulamin dla Komisji Społecznych Turystyki Kwalifikowanej, obejmujący zakres praw i obowiązków Komisji.

BUDŻET ZG PTTK NA ROK 1957.

Na stronie wpływów przewidziano następujące sumy:

<u>ZARZĄD GŁÓWNY:</u>			
Dotacja Komitetu	zł.	12.200.000.-	
Składki członkowskie	"	450.000.-	
Wydawnictwa, odznaki, legitymacje	"	150.000.-	
Spółeczny fundusz turystyczny	"	300.000.-	
Wpisowe z imprez	"	30.000.-	
Opłaty za zwiedzanie zabytków	"	120.000.-	
Wpłaty ZUT na Biuro Wczasów	"	200.000.-	
			razem złotych 13.450.000.-

<u>OKRĘGI:</u>			
Składki członkowskie	zł.	375.000.-	
Odpłatność C.R.T.	"	195.000.-	
Odznaki, wydawnictwa i inne	"	25.000.-	
			razem złotych 595.000.-

<u>ODDZIAŁY:</u>			
Składki członkowskie	zł.	4.500.000.-	
Wpisowe	"	131.309.-	
Wpisowe za udział w imprezach turyst.		233.290.-	
Odpłatność za szkolenie	zł.	169.275.-	
Wpływy z wycieczek	"	37.117.360.-	
" z wydawnictw i odznak	"	2.212.156.-	
" klubów turyst. warsztat. wytw. i naprawy sprzętu	"	1.066.205.-	
" ze stacji turystycznych	"	2.489.365.-	
" z wypożyczalni sprzętu	"	150.590.-	
I n n e	"	1.216.450.-	
			razem złotych 49.266.000.-

Łącznie po stronie wydatków suma zł. 63.311.000.-

Na stronie wydatków:

	<u>Zarząd Główny:</u>	<u>Zarząd Główny</u>	<u>Komisje Społ.</u>
wydatki rzeczowo-administracyjne	zł. 1.757.440.-	zł. 424.160.-	
" działalnościowe	" 1.418.000.-	" 6.309.000.-	
	<u>Razem z dotacji ZG.</u>	<u>z dochodów wł.</u>	

<u>OKRĘGI:</u>			
wydatki rzeczowo-administrac.	2.794.400.-		
" działalnościowe	1.107.000.-		595.000.-

./.

G.O.P.R. :

wydatki rzeczowo-administracyjne
" działalnościami

zł. 620.000.-
" 280.000.-

dotacja ZG PTTK

GŁÓWNA KOMISJA REWIZYJNA:

wydatki rzeczowo-administracyjne
" działalnościami

" 210.790.-
" 24.210.-

dotacja ZG PTTK

O B E Z I A Z Y :

wydatki rzeczowo-administracyjne
" działalnościami

" 6.829.214.-
" 42.436.786.-

Na wydatki Oddziałów składają się następujące rozycje:

W wydatkach rzeczowo-administracyjnych:

§ 1. P ł a c e	zł. 3.544.100.-	
§ 2. Ubezpieczenia	" 631.270.-	
§ 6. Wydatki adm.-gospod.	" 1.344.605.-	
§ 14. Inwentarz	" 468.250.-	
§ 15. Inwestycje pozalimitowe	" 527.144.-	
§ 24. I n n e	" 313.985.-	zł. 6.829.214.-

W wydatkach działalnościami:

§ 24. Imprezy turystyczne	zł. 678.559.-
Szkolenie	" 442.457.-
Propaganda i krajoznawstwo	" 417.654.-
Zjazdy i konferencje	" 57.850.-
Obsługa ruchu turyst.	" 34.853.930.-
Pomoc i zwrot składek Kołom	2.171.135.-
Odpłatność dla Okręgu z ORT	195.000.-
Utrzymanie klubów, stacji tur. warszt.naprawy sprzętu	1.747.863.-
Podatki	115.286.-
I n n e	1.757.052.-

złoty 42.436.786.-

Zmiany zachodzące w naszym Państwie na odcinku zarządzania gospodarką uspołecznioną, znalazły oddźwięk również w piśmie gospodarczym I.T.T.K. t.j. w Zarządzie Urzędzeń Turystycznych (ZUT).

Prace PTK i ZUT mające na celu usprawnienie gospodarki i skierowanie jej na tory przemian jakie zachodzą w Polsce, poszły w kierunku:

1) decentralizacji zarządzania gospodarką obiektów turystycznych przez:

a) przesunięcie wszystkich czynności o charakterze operatywnym, wykonywanych przez Centralę ZUT - na Oddziały ZUT, co prowadzi do usamodzielnienia Oddziałów i co stanowi wyraz decentralizacji.

b) nadanie Centrali ZUT charakteru instancji nadrzędnej, prowadzącej wyłącznie działalność polegającą na ogólnym kierownictwie, nadzerczo, kontroli i instruowaniu podległych jednostek. W wyniku decentralizacji personel zatrudniony w Centrali ZUT ulegnie na przestrzeni 1957 r. redukcji o 31,3%, w porównaniu ze stanem na 31.12.1955 r.,

c) nadanie pełnych uprawnień dyrektorom Oddziałów ZUT na równi z uprawnieniami przyznanymi uchwałą Rady Ministrów dyrektorom przedsiębiorstw uspołecznionych. Dyrektor Oddziału ZUT został w ten sposób usamodzielniony, mając pełną swobodę działania i wykazywania inicjatywy w zarządzaniu obiektami turystycznymi, w ramach zatwierdzonych planów finansowo-gospodarczych.

Mając pełną swobodę działania Dyrektor ponosi również pełną odpowiedzialność za poziom świadczeń nad należytą obsługą turystów, za powierzone jego pieczy mienie Towarzystwa oraz za wyniki finansowe jego działalności gospodarczej..

d) rozszerzenie uprawnień i znaczne usamodzielnienie kierowników obiektów turystycznych i nadanie im prawa angażowania personelu pomocniczego, przeprowadzania konserwacji i drobnych remontów, czynienia szeregu zakupów na wolnym rynku i.t.p.

2) uproszczenia wykonywanych dotąd czynności natury manipulacyjno-sprawozdawczo-rozliczeniowej.

Zagadnienia wprowadzonych w życie oraz przygotowanych do realizacji uproszczeń, jako bardzo obszerne, zostaną omówione w następnym numerze biuletynu.

3) zasadnicza zmiana systemu zarządzania gospodarką obiektów turystycznych, w oparciu o nowe zasady przyjęte w wytycznych Państwa w zakresie gospodarczym.

W sprawie tej Zarząd Główny PTTK powołał specjalną Komisję, powierzając jej zbadanie całokształtu gospodarki i systemu zarządzania tą gospodarką, przez ZUT oraz opracowanie nowego systemu, bardziej prostego, ekonomicznego i dającego gwarancję zapewnienia lepszemu obsłudze turystów oraz zmniejszenia kosztów działalności.

Ponieważ obiekty turystyczne rozrzucone na obszarze całego kraju działają w różnych warunkach terenowych, prowadzą działalność w krótkich lub dłuższych okresach, opracowanie jednolitego i uproszczonego systemu nie jest ani możliwe, ani wskazane.

Komisja przyjęła za punkt wyjścia swoich rozważań następujące zasady:

- a) oddawanie w dzierżawę schronisk, których prowadzenie przez ZUT jest deficytowe, np. Świercie w DW Olsztyn,
- b) oddawanie schronisk nierentownych Oddziałom PTTK, które mogą schroniska te prowadzić we własnym zakresie, np. 4 stacje w woj. poznańskim i bydgoskim,
- c) oddawanie Oddziałom PTTK do prowadzenia we własnym zakresie drobnych wypożyczalni sprzętu, co jest obecnie w trakcie realizacji w odniesieniu do 27 wypożyczalni sprzętu,
- d) nadanie mniejszym zespołom obiektów turystycznych uprawnień samodzielnych jednostek gospodarczych, na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym.

Wszystkie te zasady przy zachowaniu postulatu ewidencji całego majątku są obecnie badane, co do możliwości i stopnia zastosowania na poszczególnych obszarach oraz realizowane.

Rozpisane została również ankieta, skierowana do Oddziałów ZUT, mająca na celu zebranie informacji co do warunków danego terenu oraz utrzymanie wniosków w sprawie zmiany systemu gospodarki.

Materiał ankietowy jest opracowywany przez Oddziały ZUT w porozumieniu z miejscowymi Okręgami i Oddziałami PTTK i napływa do Komisji, gdzie jest przedmiotem analizy. Dotychczas wpłynęły odpowiedzi z Krakowa, Olsztyna, Gdańska, Szczecina i Polanicy-Zdroju.

Prace te, jak już wspomniano, wymagają dokładnego zbadania i przemyślenia projektowanych zmian, stopniowego wprowadzania ich w życie, celem zebrania praktycznych doświadczeń. Zbyt pochopne bowiem wprowadzenie

dzenie ich w życie bez zbadania skutków wynikających z praktycznego zastosowania, mogłoby pociągnąć za sobą poważne szkody i straty dla Towarzystwa i jego mienia.

Prace Komisji są w toku. Biuletyn będzie stale informował Czytelników o postępach tych prac oraz wynikach i doświadczeniach nabytych w realizacji poszczególnych założeń.

- - : - -

K O M U N I K A T Y .

-----

1. Prezydium ZG PTTK prosi o nadsyłanie uwag na temat Biuletynu jak również i materiałów z działalności terenowej, które będą wykorzystywane w Biuletynie Organizacyjnym ZG PTTK.
2. W styczniu ukazał się piąty numer czasopisma wodnego "Wodami Polski". Bogato ilustrowany numer zawiera ciekawe artykuły fachowe, wspomnienia z wypraw zagranicznych i krajowych, opis nieznanych szlaków i obfitą kronikę.
Do nabycia w kioskach "Ruchu" i komórkach PTTK. Poczta przesyła numer bieżący i poprzednie. Redakcja "Wodami Polski", Warszawa, ul. Senatorska 11.
3. Lubelski Klub Motorowy LPZ organizuje obecnie sekcję turystyki motorowej. Wszyscy chętni posiadacze samochodów i motocykli mogą się zgłaszać do sekretarza Klubu, ul. Głowackiego 20, w godzinach 15 - 17 - odcem otrzymania bliższych informacji i zapisania się na członków Sekcji.

Zgodnie z informacjami kierownika klubu, w nadchodzącym sezonie sekcja projektuje zorganizowanie wielu wycieczek do najpiękniejszych miejscowości w kraju oraz wyjazdy zagranicę (m.inn. na sześciodniową

Przy okazji przypominamy, iż LKM prowadzi bez przerwy kursy samochodowe i motocyklowe. Bliższe informacje pod wyżej wspomnianym adresem.

sc.

Otrzymują:

Okręgi i Oddziały PTTK
Oddziały PTTK ZUP
Komisje Społeczne